

Riikliku välisriikide üliõpilaste, teadlaste ja õppejõudude stipendiumide programmi juhend

Kinnitatud _____ nr _____

EESMÄRK, KÄSITLUSALA, VASTUTUS

Juhendi eesmärk on sätestada programmi „Riiklik välisriikide üliõpilaste, teadlaste ja õppejõudude stipendiumide programm“ elluviimise tingimused ja kord.

Programmi rakendamist korraldab Sihtasutus Archimedes (edaspidi sihtasutus). Korraldamine hõlmab muuhulgas:

- 1) informatsiooni vahendamist ja avalikustamist internetis (sihtasutuse veebileht, www.studyinestonia.ee) jm asjaomaste kanalite kaudu ning üliõpilastele suunatud postiloendites;
- 2) stipendiumite avalike konkursside korraldamist;
- 3) suhtlemist vastuvõtivate asutuste ja välisriigi partnerasutustega (ministeeriumid, saatkonnad jne);
- 4) taotlemistingimuste ja taotlusvormide tutvustamist, taotluste analüüsi, nõuetele vastavuse kontrollimist;
- 5) stipendiumikomisjoni töö korraldamist;
- 6) stipendiumite eraldamise lepingute ettevalmistamist, sõlmimist ja lõpetamist, lepingute täitmise järelevalvet ja aruannete kontrollimist.

ÜLDSÄTTED

1. Programmi raames eraldatavaid stipendiume ja lähetustoetusi (edaspidi koos: toetused) rahastatakse Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarvest riigieelarveliste vahendite piires.
2. Programmi sihtriikide ja riigieelarveliste vahendite jaotamisel arvestatakse riikidevaheliste lepingute tingimusi ning vajadusel ka kõrghariduse ja teaduse välisurunduse strateegiaid ning ministeeriumide üleseid väliskoostöö eesmärke.
3. Sihtasutus eraldab toetuste summad kõrgkoolile või teadus- ja arendusasutusele (edaspidi: vastuvõttev asutus), kuhu välisriigi üliõpilane õppima või teadlane või õppejõud tööle asub.

STIPENDIUMID

4. Stipendiumite liigid on:
 - 4.1. kõrghariduse esimese astme stipendiumid õppimiseks eesti keele ja kultuuriga seotud valdkondades;
 - 4.2. magistri- ja doktoriõppe stipendiumid;
 - 4.3. suve- ja talvekoolide stipendiumid.

5. Kõrghariduse esimese astme stipendiumid ja magistri- ja doktoriõppe stipendiumid

- 5.1. Kõrghariduse esimese astme, magistri- ja doktoriõppe stipendiumi (edaspidi ka üliõpilasstipendiumid) maksmisega toetatakse välisriikide üliõpilaste vahetusõpet või tasemeõpet Eesti kõrgkoolides. Kõrghariduse esimese astme stipendiumi saab taotleda ainult eesti keele ja kultuuriga seotud valdkondades õppimiseks.
 - 5.1.1. Üliõpilasstipendiumi makstakse vahetusõppe üliõpilasele (vahetusõppe stipendium) või tasemeõppe üliõpilasele (tasemeõppe stipendium).
- 5.2. Vahetusõppe stipendiumi makstakse kindlaksmääratud perioodi jooksul, kuid maksimaalselt kümme kalendrikuud aastas.
 - 5.2.1. Toetusperioodiks loetakse perioodi õppetöö esimesest päevast kuni õppetöö viimase päevani vastavalt vastuvõtva asutuse kinnituskirjas nimetatud kuupäevadele. Ühe õppetöö perioodi (toetusperioodi) kestus ei saa olla lühem kui 30 päeva. Makstav toetus arvutatakse vastavalt toetusperioodi päevade arvule, võttes aluseks vastava stipendiumiliigi määra.
- 5.3. Tasemeõppe stipendiumi makstakse õppeaja nominaalperioodil igal õppeaastal kaksteist kalendrikuud, välja arvatud nominaalaja viimasel õppeaastal, mil toetust makstakse kümme kalendrikuud. Stipendiumi makstakse eeldusel, et stipendiaat õpib täiskoormusega ja täidab iga õppeaasta lõpuks õppekava kohaselt täitmisele kuuluva õppe mahust kumulatiivselt vähemalt 75 protsenti.
- 5.4. Üliõpilasstipendiumite kuumäärad on ära toodud riiklikus välisriikide üliõpilaste, teadlaste ja õppejõudude stipendiumide programmis.
- 5.5. Stipendium on mõeldud majutus- ja transpordikulu katmiseks. Täiendavaid kulusid nagu õppemaks, tervisekindlustus jm ei hüvitata.
- 5.6. Otsus määrata taotlejale stipendium ei garanteeri tema vastuvõtmist soovitud kõrgkooli. Kõrgkooli sisseastumine toimub stipendiumi taotlemisest eraldiseisvalt. Taotleja peab esitama kõrgkoolile nõutud dokumendid vastavalt kõrgkooli sisseastumiskoostööle. Kõrgkooli vastuvõtmine peab olema otsustatud enne stipendiumi väljamaksmist.

6. Suve- ja talvekoolide stipendiumid

- 6.1. Stipendiumi maksmisega toetatakse osalemist Eesti kõrgkoolide korraldatavatel eesti keele ja kultuuri suvekursustel ning ingliskeelsete tasemeõppe õppekavadega seotud suve- ja talvekoolides.
- 6.2. Stipendiumi võivad taotleda väliskõrgkoolis õppivad bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe üliõpilased, kes on taotlemise hetkeks ülikoolis õppinud vähemalt üks aasta.
- 6.3. Stipendiumite määrad on ära toodud riiklikus välisriikide üliõpilaste, teadlaste ja õppejõudude stipendiumide programmis.
- 6.4. Stipendiumiga kaetakse kursuse osalemistasu kõrgkoolile ning üliõpilaste majutuskulu maksimaalselt 28 päeva eest ühe koolituse kohta kalendriaastas.
- 6.5. Stipendiumi taotlemiseks peab kandidaat eelnevalt kursusele registreeruma.

LÄHETUSTOETUSED

7. Lähetustoetust Eesti kõrgkoolidesse ning teadus- ja arendusasutustesse võivad taotleda välisriikide kõrgkoolide teadlased ja õppejõud.
 - 7.1. Õppejõuks loetakse professori, dotsendi, lektori, assistendi või ülikooli õpetaja ametikohal töötavaid isikuid vastavalt välisriikide samaväärsetele kvalifikatsioonidele.
 - 7.2. Teadlaseks loetakse nooremteaduri, teaduri, vanemteaduri või juhtivateaduri ametikohtadel töötavaid isikuid vastavalt välisriikide samaväärsetele kvalifikatsioonidele.
8. Lähetustoetust võib taotleda uurimistööks, teadustööks, õpetamiseks jne.
9. Lähetustoetuste määrad on ära toodud riiklikus välisriikide üliõpilaste, teadlaste ja õppejõudude stipendiumide programmis.
10. Lähetustoetused jagunevad lühiajalisteks ja pikaajalisteks lähetustoetusteks.
 - 10.1. Lühiajaliseks lähetustoetuseks loetakse üks kuni üheksa (1-9) päeva kestvaid lähetusi.
 - 10.2. Pikaajaliseks lähetustoetuseks loetakse kümme päeva kuni kümme kuud (10 päeva - 10 kalendrikuud) kestvaid lähetusi.
11. Toetusperioodiks loetakse perioodi alates töötamise esimesest kuni viimase päevani vastavalt vastuvõtva asutuse kinnituskirjas nimetatud kuupäevadele.
12. Kui lähetustoetuse taotleja on samal ajal ka üliõpilane, siis lähetustoetust talle ei määrata, vaid tal on võimalik taotleda üliõpilasstipendiumi, kui taotlemiseks on tingimused täidetud.
13. Vastuvõttev asutus võib toetust kasutada päevaraha või töötasu maksmiseks ja majutus- või reisikulu kompenseerimiseks.
14. Otsus määrata taotlejale toetus ei garanteeri tema vastuvõtmist soovitud asutusse. Taotleja peab esitama vastuvõtvale asutusele nõutud dokumendid ning tema vastuvõtmine peab olema otsustatud enne toetuse väljamaksmist.

TAOTLEMINE

15. Toetuste taotlemiseks esitatakse vormikohane taotlus, mis sisaldab motivatsioonikirja (ja lähetustoetuse puhul tööplaani), passi või ID-kaardi koopia ning sõltuvalt stipendiumist alljärgnevad lisadokumendid:

15.1 Üliõpilasstipendiumi taotlemisel esitatakse järgnevad lisadokumendid:

- 1) õppeasutuse kinnituskiri üliõpilase vastuvõtmise ja õppeperioodi kohta või õppeasutusele nõuetekohaste sisseastumisdokumentide esitamise kohta;

15.1.1 vahetusõppe korral esitatakse veel lisaks:

- 2) välisülikooli tõend õppetulemuste kohta;
- 3) välisülikooli tõend üliõpilase õppimise kohta, mis peab sisaldama infot üliõpilase õppetaseme, õppeaasta ja õpingute nominaalaja kohta;
- 4) vabas vormis õppe- või uurimistöö plaan (maksimaalselt 2 A4 lehekülge);

14.1. **Suve- ja talvekoolide stipendiumi taotlemisel esitatakse järgnevad lisadokumendid:**

- 1) välisülikooli tõend õppetulemuste kohta;
- 2) välisülikooli tõend üliõpilase õppimise kohta, mis peab sisaldama infot üliõpilase õppetaseme, õppeaasta ja õpingute nominaalaja kohta;

- 3) vastuvõtva õppeasutuse kinnitus üliõpilase vastuvõtmise kohta (sobib ka e-kirjana) või muu kinnitus registreerimise kohta;

14.2. Lähetustoetuse taotlemisel esitatakse järgnevad lisadokumendid:

- 1) CV (soovitavalt EUROPASS formaadis);
 - 2) kinnitus taotleja töötamise kohta välisülikoolis;
 - 3) vastuvõtva Eesti asutuse kinnitus taotleja vastuvõtmise kohta koos põhjendusega, miks ollakse taotlejast huvitatud või mis on taotleja töö tähtsus Eestile.
15. Taotlemine toimub elektroonilise veebipõhise taotlussüsteemi¹ kaudu. Taotlus koos lisadokumentidega esitatakse elektrooniliselt.
- 15.1. Stipendiumite ja lähetustoetuse taotlusi võetakse vastu üks kord aastas, kuid erinevate stipendiumite ja lähetustoetuste taotlemise tähtajad võivad olla erinevad. Taotlemise tähtajad kuulutatakse välja iga aasta esimeses kvartalis sihtasutuse veebilehtedel (<http://haridus.archimedes.ee/en/scholarships-international-students> ning studyinestonia.ee). Taotlusvoor avatakse elektroonilises taotlussüsteemis üks kuu enne taotluste esitamise tähtaega.
16. Kui taotlus ja lisadokumendid ei ole eesti- või ingliskeelsed, peavad need olema varustatud tõlgetega kas inglise või eesti keelde.
17. Sihtasutusel on õigus nõuda taotlejalt täiendavaid dokumente ning teha järelepärimisi kõrgkoolile, Eesti Hariduse Infosüsteemis (EHIS) või välisüliõpilaste sisseastumissüsteemis DreamApply.
18. Erandina on võimalik määrata stipendium ilma taotluseta, kui stipendiaat on määratud otse Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt.

TOETUSTE MÄÄRAMINE

19. Stipendiumitaotlusi hindab ja toetusi määrab komisjon.
- 20.1 Üliõpilasstipendiumi taotluste hindamine toimub kaheastmeliselt. Esmalt teeb iga kõrgkool eelvaliku oma üliõpilaskandidaatidest taotlejate hulgast vastavalt kvoodile Lisas 3. Eelvaliku läbinud taotlused edastatakse hindamiseks komisjonile, kes teeb lõpliku valiku.
20. Taotlusi, mis pole nõuetekohaselt vormistatud, sisaldavad valeinformatsiooni või saabuvad hilinemisega, menetluse ei võeta. Tingimustele vastavate kandidaatide puudumisel on komisjonil õigus jätta toetused määramata.
21. Toetuste määramisel eelistatakse esmajärjekorras lisas 1 toodud riikide kodanikke, seejärel lisas 2 toodud riikide kodanikke. Eelistatud on taotlejad, kellele ei ole määratud samaks eesmärgiks ning perioodiks teisi stipendiume.
22. Taotluste hindamisel arvestatakse:
- 1) motivatsioonikirja (ja tööplaani) läbimõeldust;
 - 2) taotluse kvaliteeti: eesmärkide selgust, oodatavaid tulemusi jms.
- 22.1. Vahetusõppe ning suve- ja talvekoolide stipendiumite määramisel arvestatakse lisaks üliõpilase varasemat õpiedukust.
- 22.2. Tasemeõppe stipendiumite määramisel arvestatakse esimese aasta välisüliõpilaste puhul lisaks ka välisüliõpilaste sisseastumise paremusjärjestust. Teise aasta välisüliõpilaste puhul võetakse aluseks paremusjärjestus õppetulemuste põhjal (kaalutud keskmine hinne üle kõigi õppetulemuste). Stipendiumi määramisel eelistatakse üldjuhul esimese aasta välisüliõpilasi.

¹ <https://taotlused.archimedes.ee>

- 22.3. Lähetustoetuse määramisel arvestatakse lisaks vastuvõtva asutuse huvi.
23. Toetused määratakse vastavalt aastaearvele. Vajadusel koostatakse reservkandidaatide nimekiri.
24. Heakskiidetud taotlejate andmed edastatakse vastuvõtvale asutusele. Juhul kui stipendiaat ei täida vastuvõtmise või sisseastumise tingimusi, kaotab ta õiguse toetuse kasutamiseks.

TOETUSTE MAKSMINE

25. Toetuste maksmise aluseks on vastuvõtva asutuse kirjalik kinnitus taotleja vastuvõtmise kohta ning vastuvõtva asutuse ja sihtasutuse vahel sõlmitud leping.
26. Sihtasutus kannab stipendiumi vastuvõtva asutuse arveldusarvele, kes teostab väljamaksed stipendiaadile.
27. Kursuste ja sügissemestri toetuste osamakse teeb sihtasutus vastuvõtvale asutusele 21 päeva jooksul pärast lepingu kahepoolset allkirjastamist ja kevadsemestri toetuste osamakse 21 päeva jooksul pärast vahearuande esitamist.
- 27.1. Tasemeõppe stipendiumi makstakse eeldusel, et stipendiaat õpib täiskoormusega õppes ja täidab iga semestri lõpuks õppekava kohaselt täitmisele kuuluva õppe mahust kumulatiivselt vähemalt 75 protsenti. Tasemeõppe üliõpilaste stipendiumid kantakse üle pärast kinnituse saamist, et stipendiaadid täidavad 75 % õppekavast.
- 27.2. Akadeemilisel puhkusel viibimisel ajal või õppe nominaalaja ületamisel tasemeõppe stipendiumi ei maksta. Toetusperiood ei pikene aja võrra, mil stipendiaat viibib välisülikoolis vahetusõppes.
28. Toetuste maksmise perioodil peab stipendiaat viibima Eestis, va tasemeõppe puhul.
- 28.1. Juhul kui selgub, et stipendiaat ei ole stipendiumi maksmise perioodil Eestis viibinud (va tasemeõppe üliõpilased), viibis siin planeeritust vähem aega, oli akadeemilisel puhkusel, õppis osalise koormusega või ei osalenud õppetöös vastavalt õppekava mahule, tuleb vastuvõtval asutusel tagastada sihtasutusele toetus selle perioodi eest, va suve- ja talvekoolide osalustasu.
29. Toetusperioodi muutmise pärast stipendiumikonkursi tulemuste kinnitamist, mis toob kaasa stipendiumi maksmise perioodi pikendamise, on võimalik ainult kooskõlastades sihtasutusega.

ARUANDLUS

30. Toetuste kasutamise kohta esitab vastuvõttev asutus sihtasutusele vabas vormis aruande eraldatud ja väljamakstud toetuste kohta ning tasemeõppe üliõpilaste puhul lisaks ka teabe õppekava täitmise kohta. Aruanne esitatakse:
- 30.1. sügissemestri stipendiumite ja lähetustoetuse saajate kohta hiljemalt 1. veebruariks;
- 30.2. kevadsemestri stipendiumite ja lähetustoetuste saajate kohta hiljemalt 1. juuliks.
31. Suve- ja talvekooli kursustel osalemiseks eraldatud stipendiumite kasutamise kohta esitab vastuvõttev asutus sihtasutusele vabas vormis sisulise tegevuse ja kulude aruande ühe kuu jooksul pärast kursuste lõppemist.

RIIKLIKU VÄLISRIIKIDE ÜLIÕPILASTE, TEADLASTE JA ÕPPEJÕUDUDE STIPENDIUMIDE PROGRAMMI JUHENDI

LISA 1

Riigid, millega on sõlmitud välislepingud, kus on välja toodud stipendiumide ja lähetustoetuste kvoodid:

1. Hiina Rahvavabariik
2. Iisrael
3. Kreeka
4. Poola
5. Tšehhi
6. Türgi

RIIKLIKU VÄLISRIIKIDE ÜLIÕPILASTE, TEADLASTE JA ÕPPEJÕUDUDE STIPENDIUMIDE PROGRAMMI JUHENDI**LISA 2**

Riigid, millega on sõlmitud välislepingud, mis annavad võimaluse üliõpilaste, teadlaste ja õppejõudude vahetuseks:

1. Ameerika Ühendriigid
2. Armeenia
3. Aserbaidžaan
4. Belgia
5. Brasiilia
6. Bulgaaria
7. Egiptus
8. Filipiinid
9. Gruusia
10. Hispaania
11. Horvaatia
12. India
13. Indoneesia
14. Itaalia
15. Kanada
16. Kasahstan
17. Korea Vabariik
18. Küpros
19. Leedu
20. Läti
21. Mehhiko
22. Moldova
23. Portugal
24. Prantsusmaa
25. Saksamaa
26. Sloveenia
27. Soome
28. Sri Lanka
29. Suurbritannia
30. Tai
31. Tuneesia
32. Ukraina
33. Ungari
34. Venemaa

RIIKLIKU VÄLISRIIKIDE ÜLIÕPILASTE, TEADLASTE JA ÕPPEJÕUDUDE STIPENDIUMIDE PROGRAMMI JUHENDI
LISA 3

Taotluste eelvaliku kvoodid kõrgkooliti

Kvoodi jaotuse arvestuse aluseks on EHISes registreeritud ja vastuvõtuks avatud ingliskeelsete magistriõppekavade arv. Jaotus oktoober 2016 andmete põhjal on järgmine:

Kool	EN õppekavade arv		Kvoot
Mainor	1	1,47	5
EKA	5	7,35	7
EMÜ	2	2,94	5
EMTA	4	5,88	6
Euroakadeemia	2	2,94	5
EBS	3	4,41	5
TTÜ	20	29,41	29
TLÜ	13	19,12	19
TÜ	18	26,47	26
Kokku			107